

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣ.

Ἐν τῇ θεραπείᾳ καὶ περιποιήσει τῆς κόμης δύο τινὰ οὐσιώδη πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν: πρῶτον οἱ ὅροι τῆς φυσικῆς αὐξήσεως τῶν τριχῶν καὶ δεύτερον αἱ τὴν αὐξήσιν ταύτην ἐπηρεάζουσαι ἐξωτερικαὶ ἐπιδράσεις. Περὶ τῆς αὐξήσεως τῆς κόμης ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς πλείστοις ἡ ἀρχαία ἐκείνη πλάνη, καθ' ἣν αἱ τρίχες παραβάλλονται πρὸς τὰ φυτὰ. Ἐνεκα τῆς πλάνης ταύτης προσδοκῶνται συνήθως ἐκ τῆς κουρέσεως καὶ ἐκ τῆς λιπάνσεως τῶν τριχῶν δι' ἀλοιφῶν, ἐλαίων καὶ τῶν τοιούτων, αἱ αὐταὶ ἐνέργειαι ἐπὶ τῆς κόμης, ὅς ἔχει ἡ κλάδευσες καὶ ἡ κόπρις ἐπὶ τῶν φυτῶν. Ἄλλ' ἡ θριξ οὐδεμίαν ἔχει ὁμοιότητα πρὸς τὸ φυτόν. Ἡ θριξ εἶνε νεκρὸν κεράτινον νήμα ὅπερ σχηματίζεται ἐν τινὶ κοιλότητι εἰτε θυλακίῳ (κοτυληδόνι τῆς τριχὸς) καὶ αὐξάνει ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὅφ' οὗς καὶ ὁ ὄνυξ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου. Αἱ κοιλότητες αὗται εἴτε τὰ θυλακία τῶν τριχῶν δὲν κεῖνται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος ἀλλ' εἵναι μᾶλλον ἢ ἦτον βαθέως κεκρυμμένοι ἐν αὐτῷ καὶ δι' τοσοῦτον βαθύτερον ὅσῳ μακρότεροι εἶναι αἱ τρίχες. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θυλακίων τούτων εἶνε εἰς τοὺς διαφόρους ἀνθρώπους διάφορος, εἰς ἕκαστον ὅμως ἄτομον ὀρισμένους καὶ ἀμετάβλητους, οὕτως ὥστε δι' οὐδενὸς μέσου καὶ κατ' οὐδένα τρόπον δυνάμεθα ν' αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν θυλακίων τῶν τριχῶν, ὅπως ἀδυνατοῦμεν ν' αὐξήσωμεν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὀνύχων. Ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐκείνης πλάνης περὶ τῆς φυτικῆς φύσεως ἡ τῆς πρὸς τὰ φυτὰ ὁμοιότητος τῶν τριχῶν προήλθε καὶ ἡ ὀνομασία τῶν «ρίζων» τῶν τριχῶν. Ἡ θρήψις τῶν τριχῶν γίνεται ὑπὸ τῶν θυλακίων ἐκείνων, ἅτινα ἀνθήκουσιν εἰς αὐτὸ τὸ δέσμα, ἡ δὲ κολουμένη «ρίζα» τῆς τριχὸς οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰμὴ τὸ μῆψα ὁρατὸν κεχρωματισμένον, ἀπαλότερον, χονδρότερον καὶ νεαρότερον μέρος αὐτῆς.

Ἡ κανονικὴ αὐξήσις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς εἶνε ἐκτάκτως βραδεῖα, πολλῶν βραδύτερα τῆς τῶν ὀνύχων, ἡ δὲ βραδύτης αὕτη καθίσταται δυσχερὲς τὴν παρατήρησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν φαινομένων τῆς αὐξήσεως. Οὐχ ἦτον ὅμως ὑπάρχουσι τινὰ βέβαια καὶ ἐξηκριβωμένα γεγονότα, ἐξ ὧν δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν ἱκανὰ διδάγματα περὶ τῆς θεραπείας καὶ περιποιήσεως τῆς κόμης. Ἐκάστη θριξ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ὀρισμένον κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ σώματος θέσιν τῆς μήκος, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν αὐξάνει πλέον. Ἐκάστη τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἔχει κατὰ μέσον ὅρον πλέον τοῦ ἡμίσεως μέτρου μήκος μέχρι τῆς τελείας αὐτῆς αὐξήσεως. Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς ἐκάστης τριχὸς δύναιται νὰ εἶνε τέσσαρα ἕως ἑξήτη· μετὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ θριξ πίπτει καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέας. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αὐξάνει ἡ νεαρὰ θριξ μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ἔπειτα ὅμως ἡ αὐξήσις αὕτη ἐπιβραδύνεται ὁσημέραι τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσῳ μακρότερα γίνεται ἡ θριξ. Δύναιται ἐν γένει νὰ τεθῇ ὁ ἑξῆς κανὼν ὡς βέβαιος καὶ σταθερός: Ἡ θριξ αὐξάνει τοσοῦτον ταχύτερον, ὅσῳ βραχύτερα, καὶ τοσοῦτον βραδύτερον, ὅσῳ μακρότερα εἶνε, ἀναλόγως πρὸς τὸ ὀρισμένον μήκος ὅπερ δύναιται νὰ λάβῃ μέχρι τῆς τελείας αὐτῆς αὐξήσεως. Ἄν λοιπὸν ἀποκόψωμεν κατ' ὀλίγα μόνον ἑκατοστομέτρα μήκους τὰς κορυφὰς τῶν τελείως ἠξυμένων τριχῶν γυναικείας κόμης (αἱ τελείως ἠξυμέναι τρίχες ἔχουσι πράγματι κορυφὰς), τότε θὰ χρειασθῶσιν εβδομάδες ἢ καὶ μῆνες ὁλόκληροι μέχρις οὗ ἡ κόμη ἀναλάβῃ τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς μήκος. Ἐνφ' ἀπ' ἐναντίας, ἂν ἀποκόψωμεν τὴν αὐτὴν ἠξυμένην κόμην εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ριζῶν τῶν τριχῶν, ἡ κόμη αὐξάνει κατὰ τὰς πρώτας μὲν ἡμέρας μετὰ μεγάλης ταχύτητος, εἴτα δὲ

ὁλοὺν βραδύτερον. Ἄν ἡ ἀποκοπὴ τῶν τριχῶν εἶχεν ἐνδυναμωτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς αὐξήσεως αὐτῶν, ἔπρεπεν ἐπὶ τέλους ἡ κόμη νὰ γίνεταί μακροτέρα καὶ πυκνότερα μετὰ τὴν κουρέυσιν, ἐνφ' τὸ ἐναντίον συμβαίνει ἀκριβῶς: δηλαδὴ ἡ μετὰ τὴν κουρέυσιν αὐξάνουσα κόμη οὐδέποτε ἀναλαμβάνει τελείως τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς μήκος. Τοῦτο εἶνε γεγονός ἀποδεδειγμένον καὶ ἀναμφισβήτητον. Εἶνε λοιπὸν ἐντελὴς πεπλανημένη ἡ γνώμη τῶν φρονούντων ὅτι ἡ κουρέυσις ἐνέργειά ὠφελίμως καὶ ἐνδυναμωτικῶς ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν τριχῶν, ἡ δὲ πλάνη αὕτη εἰς οὐδὲν ἄλλο στηρίζεται εἰ μὴ εἰς τὴν παρεννοηθεῖσαν παρατήρησιν τῆς πρώτης μετὰ τὴν κουρέυσιν ταχείας αὐξήσεως τῶν τριχῶν. Ἄλλ' ἐν γένει ὀλίγη μόνον σκέψις ἀπαιτεῖται ὅπως ἐξελεγχθῇ ἡ πλάνη αὕτη. Ἡ ἐνδυνάμωσις τῆς κόμης μετὰ τὴν κουρέυσιν θὰ ἦτο, ὡς πρόδηλον, δυνατὴ κατὰ δύο τρόπους: ἢ ἰσχυροποιουμένης καὶ παχυνομένης μιᾶς ἐκάστης τριχὸς ἰδιαίτερως, τοῦθ' ὅπερ οὐτε συμβαίνει οὔτε εὐκαταῖον εἶνε· ἢ αὐξανόμενου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριχῶν, τοῦθ' ὅπερ θὰ καθίστα τὴν κόμην πυκνότεραν. Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο δύναιται ποτὲ νὰ συμβῇ, οὔτε διὰ τῆς κουρέσεως οὔτε δι' ἄλλου τινὸς μέσου. Ὡς ἀνωτέρω ὑπεδηλώσαμεν, τὸ πλῆθος τῶν τριχῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κοτυληδόνων (θυλακίων) ἥτοι τῶν κοιλότητων τοῦ δέρματος ἐν αἷς φύονται καὶ τρέφονται. Ἐκάστη θριξ ἔχει ἐν θυλακίῳ, οὐδεμία δὲ θριξ δύναιται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τοιούτου θυλακίου. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν θυλακίων τούτων εἶνε ὀρισμένος, σταθερὸς καὶ ἀμετάβλητος εἰς ἕκαστον ἀνθρώπον, ἐκτὸς ἐὰν ἐλαττωθῇ βραδύτερον ὑπὸ τινος νόσου. Ἡ πολλαπλασιασὶς τῶν θυλακίων τούτων διὰ τῆς ἀποκοπῆς τῶν ἐπ' αὐτῶν φερομένων τριχῶν εἶνε παντελῶς ἀδύνατος. Ἡ αὐξήσις τῶν τριχῶν βασιζέται ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ τῆς εὐεξίας τῶν ὅλων θυλακίων, ταῦτα δὲ εἶνε ὡς εἵπομεν μέρη τοῦ δέρματος ἡ δὲ εὐεξία ἡ καχεξία αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ δέρματος. Ὁ χρόνος τῆς νεότητος καὶ τῆς σφριγώσης ὑγείας δεικνύεται καὶ ἐν τῇ εὐεξίᾳ τῆς κόμης. Εἰς βαρείας νόσους, ὡς λ. χ. εἰς τὸν τύφον, καθ' ὃν τὸ δέσμα γίνεται ψυχρὸν καὶ μαραίνεται καὶ οἱ ὄνυχες παύουσιν ἐντελῶς νὰ αὐξάνωνται, πάσχοι καὶ τὰ θυλακία τῶν τριχῶν ἡ δὲ αὐξήσις αὐτῶν σταματᾷ, πλειστάκις δὲ ἐπέρχεται καὶ παντελής αὐτῶν πτώσις. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς πολλὰ τοπικὰ τοῦ δέρματος νοσήματα.

Ἡ κουρέυσις τῆς κόμης οὐ μόνον δὲν ἐπιβοηθεῖ τὴν φυσικὴν αὐτῆς αὐξήσιν ἀλλὰ τοῦναντίον βλάπτει καὶ παρεμποδίζει αὐτήν. Αἱ τρίχες λαμβάνουσιν ἐντὸς ὀρισμένου διαστήματος ὀλίγων ἐτῶν τὸ μήκος ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ ἀφικθῶσι μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν αὐξήσεως, εἴτα δὲ ἡ θρεπτικὴ καὶ μορφωτικὴ ἐνέργεια τῶν θυλακίων παύει ἐπὶ τινι σχετικῶς μακρῶν χρόνων, (ἴσως ἐπὶ ἑτὶ ὁλόκληρα) καὶ τρόπον τινὰ ἡσυχάζει, ἵνα μετὰ τὴν πᾶσιν τῶν τριχῶν ἀρχίσῃ καὶ πάλιν νὰ λειτουργῇ μὲν νέαν δυνάμιν καὶ σφριγῶς. Ἀλλὰ διὰ τῆς συχνῆς κουρέσεως καταστρέφεται βιαίως ἡ φυσικὴ αὕτη μεταλλαγὴ τῆς ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τῶν θυλακίων καὶ ἐπιβάλλεται αὐτοῖς ἀναγκαστικῶς ἀδιάκοπος καὶ διηνεκὴς ἐργασία. Εἶνε δὲ ὅλως ἀπίθανον ὅτι ἡ βία αὕτη καὶ ὑπέρμετρος ἐνέργεια τῶν θυλακίων ἔχει διαρκὴ εὐεργετικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῆς κόμης. Τοῦναντίον δὲ, εἶνε πολὺ πιθανώτερον ὅτι ἡ ὑπέρμετρος αὕτη καταπόνησις τῶν θυλακίων εἶνε ἐπ' ἰσῆς βλαβερὰ ὡς καὶ ἡ τῶν λοιπῶν τοῦ σώματος ὀργάνων.

κ. Δ. Α. Δ. εἰς Ἀετού. Ἐνεκα ταχυδρομικοῦ τινος λάθους δὲν ἠδύνατο ταχὺ τῶν συνδρομητῶν μας. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἰς χεῖράς μας. — κ. Ν. Στ. εἰς Κισσόν. Ἐλήφθησαν καὶ οὗς ἐστάλθην. Διὰ τὰ ἀποστα-
 τὰ τμήμα ἐλήφθη καὶ οὗς ἐνεγράψαμεν με- δημοσιεῖσθ. Ὅλαι αἱ ἐπιστολαὶ σας περιήλθον
 αἰνιγματὰ σας, ἐὰν ἡ σύνταξις τῆς Κλειῶς τὰ θησαν καὶ οὗς ἐστάλθην. Διὰ τὰ ἀποστα-
 εἴρη καὶ ἐν μέρει μόνον κατάλληλα θὰ τὰ λέντα ἡμῖν σας εὐχαριστοῦμεν.

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειομητρίου διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λεψία.

Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ